

Marta Zabret, MaRtematične prigode, DMFA–založništvo, Ljubljana 2017, 145 str.

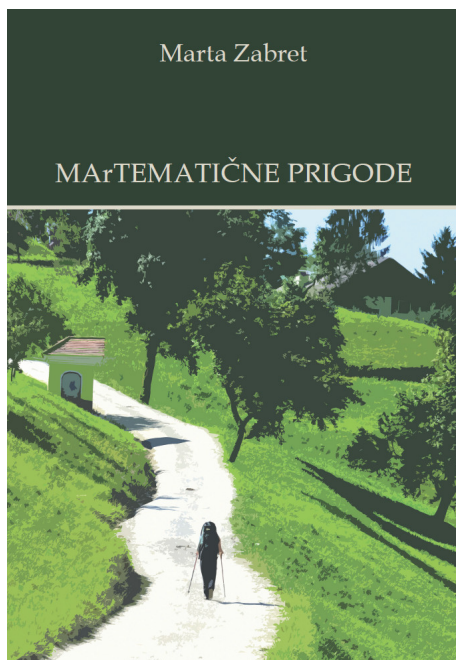
Knjiga je unikaten izdelek. Gre za zbirko kratkih zgodb, v katerih je strnjeno zelo veliko število avtoričinih življenjskih izkušenj. Del snovi sloni na pripovedih, ki jih je avtorica več kot desetletje objavljala v prilogi časopisa Dnevnik. Vendar je tudi to napisala na novo.

Ko sem prvič dobil v roke del te knjige, je bil med njimi, na prvem mestu eden od (maloštevilnih) bolj čustvenih zapisov, morda tisti z naslovom ... *DO LJUBEZNI* (ki je zdaj umeščen na konec). Take stvari mi je zmeraj nekako nerodno prebirati, tako da sem sprva stvar odložil. Pozneje sem dobil celotno besedilo. Ko sem ga začel pregledovati, mi je bila stvar bolj in bolj všeč in sem vse prebral v zelo kratkem času. Po manj kot pol leta knjigo berem še enkrat in ugotavljam, da je v njej zbrano toliko zanimivih zgodb in izkušenj, da bi si jih zelo težko zapomnil ob prvem branju. Tako sem užival tudi ob ponovnem srečanju.

Rdeča nit knjige sta matematika in šola. Izvemo za avtoričino pot do matematične izobrazbe, za dileme v poučevanju. Eno od poglavij nosi naslov *BLIŠČ IN BEDA TEHNOLOGIJE*. V boju s permisivnimi predpisi in dobičkarstvom (razdelek *Državna šola, zlata jama*) je Marta Zabret pokazala veliko civilnega poguma in, kot lahko preberete, dosegla marsikaj.

Predvsem pa so zanimive zgodbe njenih dijakinj in dijakov. Avtorica je zaradi zaščite zasebnosti seveda spremenila imena in morda še kaj drugega.

Besedila so izpiljena in večinoma napisana strnjeno; včasih prav minimalistično, brez odvečnih besed. Jezik je lep, bogat in izražanje pogosto

prav mojstrsko, tako da razumemo, zakaj je avtorica nihala med študijem matematike in slovenščine. Očitno se s pisanjem ukvarja že dolgo in je na tem področju dosegla, lahko rečemo, profesionalni nivo. Pisateljičin stil bi bilo težko posnemati: včasih je pripoved bolj čustvena, drugič ironična in sarkastična, tudi samokritična; najdemo tudi posrečen (in rahlo robot) gorenjski humor.

Zgodbe lahko beremo samostojno; nekatere so tako kratke, da so pravzaprav utrinki. Originalni so že naslovi. *Zakva bom pa jest to rabu?!* je vprašanje, ki smo ga v tej ali podobni obliki srečali mnogi, ki smo poučevali na smereh, pri katerih matematika ni ravno v ospredju. *Pomoč ali potuha* govori o inštrukcijah; skoraj vsakega matematika so doletele prošnje za tovrstne usluge (ki jih prosilci včasih pozabijo plačati). Z (ne ravno simpatičnimi) posebnostmi slovenskega narodnega značaja se ukvarja razdelek *Boš že videla*.

Mnogi, ki učijo v osnovni ali srednji šoli (pa ne samo matematiko), bodo z zanimanjem prebrali razdelek *INTERNO*, *EKSTERNO*, *INFERNO*. Težko bi našli bolj strnjen, dobro premišljen in humoren prikaz problemov z internim in eksternim ocenjevanjem. Manj navdušeni nad tem razdelkom bodo »helikopterski« starši in poklicni prodajalci »naprednih« in učenkam/dijakom »prijaznih« rešitev, ki se na koncu navadno izkažejo kot škodljive za skoraj vse v šoli, razen morda za nekaj najbolj brezobzirnih in razvajenih posameznikov. Podrobno statistično analizo razkoraka med internimi in eksternimi ocenami je na zadnjem občnem zboru DMFA v Vipavi predstavil Darjo Felda. Martina opažanja se seveda ujemajo s temi podatki.

Knjiga ima tudi čisto matematične vsebine, denimo v obliki problemov: *Naloga Ena, večno zelena ...*

Naslovnico je lepo oblikovala Neža Vavpetič, matematično navdihnjene izvirne in posrečene ilustracije ter vinjete sta prispevali Ariana Godicelj in Ana Hafner.

Knjiga je nadvse dobrodošla novost in veseli me, da je njena avtorica prav iz naših, matematičnih krogov.

Peter Legiša